עמו ואומר אם מצורע הוא זהו אשמו וזה לוגו ואם לאו. אשם זה יהא שְׁלָמֵי נדבה, ואותו אשם טעון שחיטה בצפון ומתן בהונות וסמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק ונאכל לזכרי כהונה ליום ולילה: ואף על גב א) דקא (מפריק) מר (בשחיטת קדשים) אימר דאמר רבי שמעון מייתי ומתני לכתחלה לתקוני גברא אבל בעלמא דיעבד אין לכתחלה לא, הני מילי גבי שלמים דקא ממעט באכילתן דהוו להו קדשים לבית הפסול אבל מנחות אפילו לכתחלה. אמר ליה רב פפא לאביי (א) (רבי) שמעון דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא הא קא מייתי עשרון אחד משני ב) (עשרון) ולוג אחד משני ג) לוגין שמעינן ליה לר"ש דאמר אם הביא עשרון אחד משני עשרונות ולוג אחד משני לוגין יצא ומיקמץ היכי קמיץ ליתני ואמר אי חלות לחודייהו ורקיקין לחודייהו, אמרי דקא קמיצנא מחלות ליהוי אחלות, דקא קמיצנא מרקיקין ליהוי ארקיקין ואי מחצה רקיקין ומחצה חלות אמרי דקא קמיצנא מחלות ליהוי אמחצה חלות ומחצה רקיקין ודקא קמיצנא מרקיקין ליהוו אמחצה רקיקין ומחצה חלות הא בעי מיקמץ חד קומץ מחלות ומרקיקין

רבי שמעון אומר למחרת של יום שני מביא אשמו כו': ומתחלתו בלשון · כשאר אשמות: ומתן בהונות · כדין אשם מצורע: וסמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק · כחומר שלמים: ונאכל לזכרי כהונה ליום ולילה] · שמא אשם הוא: ולמ"ג (ב) דאמר מר · בשחיטת קדשים בפרק כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות (דף פא:): אימר דאמר ר"ש מייתי ומתני לכתחלה לתקוני גברא· כגון האי דבלאו הכי אסור למיכל בקדשים דשמא מצורע הוא: אבל בעלמא · כגון התם בזבחים דמיירי באשם שנתערב בשלמים דקאמר ר"ש התם שניאכלו כחומר שבהן שיהא הכל נאכלין ליום ולילה כאשם והכל טעונים סמיכה ונסכים, דיעבד אין לכתחלה לא: דקא ממעט באכילתן · דשמא שלמים הן והן אוכלין שני ימים ולילה אחד וכיון דאשם אינו נאכל אלא ליום ולילה והנותר שורף נמצא מביא קדשים לבית הפסול אלא כדין אבל מנחות דכולהו זמן אכילתן שוה, אפילו לכתחלה נמי: ולרבי שמעון דאמר מחצה חלות כו' · ומוקמא מתניתין אליביה וכגון דמייתי ומתני שנתפרשו חלות מעשרון זה לפי מה שנדר ורקיקין מעשרון זה לפי מה שנדר; הא קא מייתי · האחד מעשרון (ט) מזה קצת ומזה קצת וקא מערב שתי מנחות בהדי הדדי והיינו לא נדר אלא חדא מנחה לאיתויי חד עשרון וחד לוג ומיפלגיה לחלות ורקיקים: שמעינן ליה לר"ש. דאמר המביא מנחה והביא שני עשרונים ושני לוגין ואמר הרי של זה ואלין של זה נחובתי והשאר נדבה יצא, ולא אתפרים לן היכא: ומיקמץ היכי קמץ · נתוסה מנחה שהוא מלכרף שתי מנחות למנחה אחת (ו): והא בעי מיקמצין כו'· דהוי חדא מנחה של חלות ורקיקין אמר הכי בעי לאיתויי חלות ורקיקין ולפוסכן בכלי אחד ולקמוץ מעיהם קומץ אחד:

שמעינן

רבי שמעון אומר למחרת מביא אשמו ולוגו עמו בידו כדין מצורע בשמיני שלו והוא יום אחד השנים ומתנה עליו לפי שהוא ספק מצורע וחטאת מצורע שמעכבת טהרתו אינו יכול להביא מבהמה שאין חטאת בהמה באה על הספק לפיכך יביא חטאת העוף ואם הוא עשיר יכתוב נכסיו לאחר ויהא עני ויביא קרבן עני דהיינו עוף ור"ש לטעמיה דאמר במסכת ערכין (דף יז:) אפי' הוא עשיר בשעה שהביא ליפורין או בשעת הבאת אשם והעני הכל הולך אחר החטאת ואפילו לתנאי דפליגי עליה איכא לאוקומה נמי דהכא ולפרושי יכתוב נכסיו לאחר מפיקרו ומתנה על חטאת העוף ואומר אם טמא הוא פירוש אם מצורע הוא הרי זו חובתו ואם לאו הרי זו ספיקו ואוכל בקדשים מיד אבל בשתיית יין וליטמא למתים אינו יכול שאין ימי נזרו עולין לו לימי נגעו כיצד יעשה פירוש לדברי בן זומא שאין מגלח לבקש אחד מן השוק לידור כנגדו בנזיר כמו שמגלח רבי יהושע בפרק שני נזירין (נזיר נט:) סופר שלשים ומביא עולת בהמה ומגלח פי' ספק תגלחת טומאה וספק תגלחת טהרה דשמא מצורע היה ונזיר טמא ולא עלו לו אלה מתגלחותיו לנזירותו רק מגלחתו שאין ימי נגעו עולין מתוך ימי נגעו ולסוף שבעה אחר ימי טהרת נגעו אינו יכול לגלח דשמא נזיר טהור הוא אבל הואיל לא בעי שכבר הזה ושנה ואפילו לסוף ל' אינו יכול לגלח עד שיזרוק עליו אחד מן הדמים ומביא חטאת העוף משום ספק תגלחת טומאה שאינו יכול להתחיל מנין נזירות טהרה עד שיביא חטאתו כדפרישית ומתנה עליו כתנאי שלמעלה בתגלחת ראשונה והוא הדין שיש להתנות שאם אינו נזיר עכשיו כלל שכלתה נזירותו מתגלחת שלמעלה העולה נדבה וחטאת העוף ספיקו אך התנאי לא תנא לפרש כל זה וסופר שלשים יום ומביא קרבנותיו שלמים ודאי ועולת בהמה ספק ומתנה עליה ואומר אם טמא הייתי בתגלחת שלישית העולה ראשונה נדבה וזו חובה וחטאת העוף מחובתי ואם טהור אני העולה ראשונה חובה וזו נדבה וחטאת העוף ספק והוא הדין נמי דמתנה אם כלתה נזירות מתגלחת שניה שתיהן עולת נדבה וחטאת העוף ספק אך לא תנא לפרש כך ושותה יין ומיטמא למתים תימה למה לא הוזכר בקרבנות תגלחת רביעית זו חטאת [בהמה] שהרי ודאי נזיר היה ועדיין לא הביא חטאת הבהמה בשום פעם ואם באנו לפרש רישא דברייתא ספק נזיר ז) וספק אינו נזיר כלל עכשיו (אבל נזיר ודאי היה) ולכך לא יביא חטאת בהמה שהרי אינה באה על הספק לא משתמע הכי דא"כ הוה ליה לפרושי בהדיא ועוד ה"ל בשלמים הוה ליה למיתני תגלח או למימר ח) [מ] עולה נדבה או שלמי נזיר ט) למנין [המורם מהם] דבהאי חזה ושוק ובהאי זרוע בשילה במה דברים אמורים בזמן שנדר שלשים אבל נדר שנים עשר חדש שנה [נ] בתוכה של סוף שלשים ובתוכו מגלח ולסוף שתי שנים [ד] בשניה ולבסוף ג' שנים בשלישית ולבסוף ארבעה שנים ברביעית שמא בספק ומוחלט בודאי אוכל בקדשים לאחר שמונה ימים דתגלחת מצורע ודאי דוחה איסור גילוח דנזיר ומיד כשיבא לפניו מגלח ראשונה ובשביעי תגלחת שניה ובשמיני מכניס ידיו לבהונות ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ל"ו כך כתוב בתוספתא ונראה דגרסינן שנים ושבעה לפי שיטה שפירשנו שמא בודאי ומוחלט בספק אוכל בקדשים י) לאחר שלשים ושבעה יום ושותה ביין ומיטמא למתים לאחר ע"ד יום שמא בודאי ומוחלט בודאי אוכל בקדשים לאחר שמונה ימים ושותה יין ומטמא למתים לאחר ארבעה וארבעים יום: **אשם** זה יהא שלמי נדבה. וא"ת והא אמרינן בפרק איזהו מקומן (זבחים דף מז:) דאשם מצורע שני כהנים מקבלין את הדם אחד ביד ואחד בכלי ושלמים אמרינן דצריך שיקבל כל דמו של פר ויש לומר דתקוני גברא שאני כדאמרינן בפרק התערובות (זבחים דף עה:):

וסמיכה. למ"ד אשם מצורע לאו דאורייתא הוי בתקופי ידיו ולמ"ד דשלמים בעו סמיכה גמורה ואשכחן בפסחים בפרק האשה (דף סב:) גבי חמשה שנתערבו עורות פסחיהן דמגמגין מלמעות פסח שני מחמת סמיכה משום תקוני גברא כאיזהו ולמ"ד דאורייתא הוכיר בהם סמיכה וכן נסכים דבין שלמים בין אשם מצורע טעונין סמיכה ונסכים ומיהו נסכים מליט למימר דנקט משום שאר אשמות דלא בעו נסכים: **ותנופת** חזה ושוק. תימה דלא תני תנופה מחיים דבעי אשם מצורע כדתנן בפרק כל המנחות באות מצה (לעיל סא:): **ונאכל** ליום ולילה. ובתודה דהיא נאכלת אלא ליום ולילה אין יכול להתנות משום דבעיא לחם ובלחם אי אפשר לעשות תקנה כדמוכח בפרק התודה (לעיל פ:): **שמעינן** ליה לרבי שמעון דאמר אם הביא עשרון אחד משני עשרונות ולוג אחד משני לוגין יצא · פי' בקונטרס לא איספרים ויש לדקדק מדקסבר מדת יבש לא נתקדשה דמכשר שתי הלחם ולחם הפנים אבית פאגי שמעת מינה דלאחים בעשרון משני עשרונים ומיהו לוג אחד מב' לוגין לא שמעינן מינה דכולהו מודו במדת הלח דנתקדשה:

כרבי

א] הש"ג דקאמר מר אימר דאמר · מתיבת הש"ג עד תיבת אמר ליה רב פפא וזה פי' מרבנן סבוראי: ב] משני עשרונין: ג] לגין · פי' דהוי בעי חד עשרון וחד לג ומפלגין לחלות ולרקיקין וקא מצרף מעשרון ולג דחלות ומעשרון ולג דרקיקין · זה מרבנן סבוראי:

פירושי רגמ"ה

ואומר אם מצורע הוא (הכי [נמי]) ואותו אשם טעון שחיטה בצפון ומתן בהונות וסמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק כחומר שלמים דהשתא עליה חומר תרוייהו וה"נ מתני בקרבן נזירות כשמביא לסוף ק"ב יום אלמא ר"ש אית ליה מתני: (הוי פירושא דספרים [מוגה"ה]) וה"ג דקא מפרק מר בשחיטת קדשים אימר דאמר ר"ש לכתחלה תקני גברי אבל בעלמא כו': לר"ש דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא הא קא מייתי כו' הוי פירושא דבספרים הכי הוא' דהוי בעי עשרון וחד לג דמאן דנדר מנחה סתם בעי להביא מחצה חלות ומחצה רקיקין וחד מנחה הוא חשיב ובעי לאתויי עשרון אחד ולעביד מההוא עשרון חלות ורקיקין והכי נמי חד (עשרון) [לג] לחלות ורקיקין דהוי עשרון אחד ומשתא [דבעי] לאתויי שני עשרונות ושני לגין נמי וקא מצטרף לחובתו מעשרון ולג דחלות ומעשרון ולג דרקיקין דבין תרוייהו הוי חד עשרון לחובתו: א"ל והאי מאי הכי עביד לצרף חובתו משני עשרונים דשמעינן לר"ש בברייתא דאמר שאם הביא עשרון אחד משני עשרונים כגון אם נדר עשרון אחד ולג אחד והקדיש שני עשרונים וב' לגין והביא אותן עשרונים בשני כלים והפריש מתוך חצי עשרון מכלי זה וחצי עשרון מכלי זה (משני עשרונים כגון דמתני ב' עשרונות והפריש חד עשרון לחובתו וה"נ עביד בשני לגין יצא ומיקמץ היכי קמיץ · הא קא מייתי עשרון לחלות ועשרון לרקיקין הא איכא (איסר) מחצה חלות ומחצה רקיקין אמר היינו חד עשרון ולא בעי אלא חד קומץ לתרוייהו: לעולם (דבעי למיקמץ) דקמיץ ב' קמצים חד דחלות וחד דרקיקין ומתני ואמר [אי] חלות לחוד כו' אי מחצה חלות ומחצה רקיקין ליהוי והוא קומץ דחלות ורקיקין בהדדי והך תנאי [מתני] דהוי כאילו קמץ חד קומץ לחוד מתרוייהו: והך תנאי מאי אהני ליה הא בעי למיקמץ חד קומץ [וקא קמיץ] ב' קומצין: א"ל והאי מאי למיקמץ מחלות [שיהו] ארקיקין דשמעינן לר"ש בברייתא דאמר [דהכא] דנדר מחצה חלות ומחצה רקיקין ומייתי לחד בחד מנא וכי קמץ תולה בידו מונחת על שניהם יצא דיכול לקמוץ מחלות ארקיקין ומרקיקין אחלות: ד] ולילה עד חצות: ס] עשרון אחד משתי עשרונות: ו] אות [ובעי שני קמצים הוא לחובה הוא לנדבה כדאמר בסוף שמעתין: ז] ספק נזיר טמא: ח] למיתי שלמי: ט] דלמנין מורם מהם: י] לאחר שבעה ושלשים שותה ביין ומטמא למתים לאחר שבעים וארבעה יום שמא בודאי ומוחלט בודאי אוכל בקדשים לאחר: [א"ה מכאן ועד סוף המסכתא נקרע הדף ונאבד וחבל על דאבדין]

[לעיל סב: וש"נ]

רבינו גרשום

ואומר אם מצורע הוא כו' ו ה"ג ואותו אשם טעון שחיטה בצפון ומתן בהונות וסמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק ונאכל לזכרי כהונה ליום ולילה כלומר ואותו אשם טעון שחיטה בצפון כדין [אשם] דאשם מצורע גמור דשחיטתו בצפון דאילו היה שלמים שלמים לא נאמר (שחיטתן) [אם נשחטו] בצפון ומתן בהונות כחומר דאשם וסמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק כחומר דשלמים דהשתא עליה חומרא דתרוייהו וה"ה הכי נמי מתני לקרבן נזירות כשמביא לסוף ק"ב יום אלמא דרבי שמעון אית ליה מתני: והאי פירוש דספרי הכי גרסינן ואף על גב דקא מפרק מר בשחיטת קדשים אימור דאמר ר' שמעון מייתי ומתני לכתחלה לתקוני גברא אבל בעלמא כו' · דהכי תנן בשחיטת קדשים היינו במסכת זבחים בפרק כל הזבחים אשם שנתערב בשלמים ר' שמעון אומר שיהיו ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן ליום ולילה אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול ואמרינן בגמרא אפי' תימא ר' שמעון כי אמר שמעון דאיעבד אבל לכתחלה אסור לערב לפי שאין מביאין קדשים לבית הפסול והוא שנתערבו הכן וקתני בתר הכי איתיביה ר' שמעון אומר למחרת מביא וכו' דמשמע דאפי' לכתחלה קאמר וקא מפרק ליה שאני התם אמאי מביא לכתחלה ומתני דתקני גברא והוא שמכשיר הוא מצורע לאוכלו בקדשים והאי אשר דלא ליהוי קרבן לכך מתני אבל בעלמא דלית ביה משום תקוני גברא אבל בשלמים שנתערבו בובה ואחר לא (מתני) [לערב ולהתנות] לכתחלה: משום דקא ממעט באכילת שלמים דשלמים נאכלין לב' ימים ולילה א' ואחר כך נתערבו ויאכלו כחומר שבהן והותר לאחר ישרפנו ועדיין יש להן זמן לאכילתו ומביא קדשים לבית הפסול אבל מנחות שלא ידע מה פירש אפי' לכתחלה מצי מתני דהכא ליכא למימר דממעט באכילתן דכולהו מנחות אין נאכלות אלא ליום ולילה והלכך גבי מנחות כדפרשינן לעיל: לר' שמעון דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקים יביא וקא מתני פי' חלות ורקיק אחד לחובתו תמצא דקא מייתי עשרון אחד מב' עשרונין דבעינן דקא מייתי עשרון א' לחלות ועביד מיניה חלה אחת וא' רקיקין והשתא כי מתני הכי נמצא דמצטרף מעשרון דחלות ומעשרון דרקיקין חד עשרון לחובתו · ולג א' מב' לגין דהוא בעשרון דחלות איכא חד לג ובעשרון דרקיקין חד לג וכי מתני הכי הוי בעי חד לג בין החלות והרקיקין לחובתו והאי פירוש שכתוב בספרים הכי הוא דהוה מני חד עשרון וחד לג דמאן דנדר מנחה סתם ובעי להביא מחצה חלות ומחצה רקיקין הויא מנחה חדא וה"ב לאתויי עשרון אחד ולעביד מחדא עשרון חלות ורקיקים והכי נמי חד לג בין החלות והרקיקים דהוי עשרון השתא מייתי ב' עשרונין וב' לגין וקא מצרף לחובתו מעשרון ולג דחלות ומעשרון ולג דרקיקים דבין תרוייהו הוי חד עשרון לחובתו: א"ל והאי מאי עביד הכי לצרף חובתו מב' עשרונים דשמעינן ליה לר' שמעון בברייתא דאמר אם הביא עשרון א' מב' עשרונים כגון דאם נדר עשרון א' ולג א' והקדיש ב' עשרונים בב' כלים והפריש מתוך חצי עשרון מכלי זה וחצי עשרון מכלי זה ואחד דמתני ב' עשרונים והפריש חד עשרון לחובתו והכי נמי עביד מב' לגין יצא: ומיקמץ היכי קמיץ דהי קא מייתי עשרון לחלות ועשרון לרקיקין הא איכא למימר דמחצה חלות ומחצה רקיקי אמר דהיינו חד עשרון ולא בעי אלא חד קומץ מתרוייהו: לעולם דקמיץ ב' קמצין חד מחלות וחד מרקיקין ומתני ואמר הכי אי חלות לחוד והרקיקין לחוד אם קמצתי לחוד אמרי הכי אי מחצה חלות ומחצה רקיקין אמרי דהוא קומץ דקמיצנא מחלות לתרוייהו ליהוו כאלו קמצתי חד קומץ מחלות ורקיקין בהדדי דהך תנאי מתני (לתני) דהוי כאלו קמץ חד קומץ לחוד מתרוייהו: (א') [הורכינן] הך תנאי מאי אהני ליה הא בעי לסקמן חד קומץ בין חלות ורקיקין והשתא קמיץ מחלות

על

הגהות צ"ק [א] צ"ל אמאי מתנה: [ב] כלומר כו' והלחמה כו': [ג] צ"ל כלומר כו' והלחמה כו': [ד] צ"ל מנויים וכן בסלופיה וכן בנכישה:

הגהות הב"ח (א) גמ' ור"ש דאמר: (ב) רש"י ד"ה ולמ"ג דקמפריק מר בשחיטת:

מקנר
(מיקק)
שאות -
אליבא דר"ש
דמביא ב'
מנחות ומתנה
היכי עביד
תשובות